

TRIA POETARVM ITALORVM CARMINA

NICOLAUS CAMPVS

IN FORO SANCTI PETRONII

(Giosue Carducci, *Nella piazza di San Petronio*)

Fusca per albam hiemem turrita Bononia surgit
 et ridet supra candidior nive mons.
 Horaque dulcis adest cum lux moritura salutat
 dive Petroni, aedis tecta dicata tibi,
 et turres cuius pinnas tot saecula radunt 5
 templique augusti sepositum columen.
 Tamquam adamas splendet glaciali lumine caelum
 inque foro argenti stat veluti tegimen
 aër, qui circum moles rarescit opacas
 quas struxit patrum iam clipeata manus. 10
 Alta super fastigia sol languente moratur
 risu instar violae, qui picea in lapide
 ac latere in rubido saecula acta animare videtur,
 et desiderium sidere sub gelido
 Maiorum fulvorum et olentis vespere aestus 15
 saepe movet maestum, cum comitata choros
 femina casta foro saltare solebat in amplo
 et dux cum victo rege redire domum.
 Ad versum ridens, in quo micat illa cupido
 antiquae veneris, sic vaga Musa fugit. 20

IV ID. SEPT.

(Giovanni Pascoli, *X Agosto*)

Sancte o Laurenti, placido quid in aethere tantum
 ardeat astrorum lapsumque cadat bene novi
 quidve cavum fletus per caelum tam micet ingens.
 Ad sua tecta volans rursus veniebat hirundo ;
 quam deiecerunt : sentes cecidit super hirtas ; 5
 rostro vermem quo pullos aleret retinebat.

Nunc illic, ceu fixa cruci, iacet adque remota
sidera vermem illum tendit, dum nidus in umbra
restat iners ac voce strepit semper levio.

10 Ad nidum quoque vir remeabat : quem occiderunt :
Heu, veniam ! dixit ; strepitusque oculis reseratis
haesit ; at ille duas pupas, duo dona ferebat.

Nunc ibi secretis domibus frustra opperiuntur,
opperiuntur eum : qui immobilis attonitusque
15 alta duas digito pupas ostendit ad astra.

Tu, caelum, a summis mundis sublime serenis
tuque, pole infinite, pole immortalis, opacum
stellarum fletu hoc mali corpusculum inundas.

NOXQUE RUIT SUBITO

(Salvatore Quasimodo, *Ed è subito sera*)

Omnis homo solus telluris corde super stat
Phoebe ictus telo : noxque ruit subito.